SKLEP SODIŠČA (peti senat)

z dne 28. junija 2004*

V zadevi C-445/02 P,

Glaverbel SA, s sedežem v Bruslju (Belgija), ki jo zastopa S. Möbus, Rechtsanwältin, z naslovom za vročanje v Luxembourgu,

tožeča stranka,

zaradi pritožbe zoper sodbo Sodišča prve stopnje Evropskih skupnosti (drugi senat) z dne 9. oktobra 2002 v zadevi Glaverbel proti UUNT (površina steklene plošče) (T-36/01, Recueil, str. II-3887), zaradi razglasitve ničnosti navedene sodbe v delu, v katerem je Sodišče prve stopnje odločilo, da prvi odbor za pritožbe Urada za usklajevanje na notranjem trgu ni kršil člena 7(1)(b) Uredbe Sveta (ES) št. 40/94 z dne 20. decembra 1993 o znamki Skupnosti (UL 1994 L 11, str. 1) s sprejetjem odločbe z dne 30. novembra 2000, s katero je zavrnil prijavo za registracijo vzorca na površini steklenih proizvodov kot znamke Skupnosti (zadeva R 137/2000-1),

* Jezik postopka: angleščina.

druga stranka v postopku je:

Urad za usklajevanje na notranjem trgu (UUNT), ki ga zastopata G. Schneider in R. Thewlis, zastopnika,

tožena stranka na prvi stopnji,

SODIŠČE (peti senat),

v sestavi C. Gulmann (poročevalec), predsednik senata, R. Silva de Lapuerta, sodnica, in J. Makarczyk, sodnik,

generalni pravobranilec: F. G. Jacobs,
sodni tajnik: R. Grass,

po zaslišanju generalnega pravobranilca

sprejme naslednji

Sklep

1 Z vložitvijo pritožbene vloge, ki jo je tajništvo Sodišča prejelo dne 9. decembra 2002, je družba Glaverbel SA (v nadaljevanju: Glaverbel) vložila pritožbo zoper sodbo Sodišča prve stopnje Evropskih skupnosti z dne 9. oktobra 2002 v zadevi Glaverbel proti UUNT (površina steklene plošče) (T-36/01, Recueil, str. II-3887, v nadaljevanju: izpodbijana sodba), s katero je zahtevala razglasitev ničnosti navedene sodbe v delu, v katerem je Sodišče prve stopnje odločilo, da prvi odbor za pritožbe Urada za usklajevanje na notranjem trgu (znamke in modeli) (v nadaljevanju: UUNT) s sprejetjem odločbe z dne 30. novembra 2000, s katero je zavrnil prijavo za registracijo vzorca na površini steklenih proizvodov kot znamke Skupnosti (zadeva R 137/2000-1, v nadaljevanju: izpodbijana odločba), ni kršil člena 7(1)(b) Uredbe Sveta (ES) št. 40/94 z dne 20. decembra 1993 o znamki Skupnosti (UL 1994 L 11, str. 1).

Pravni okvir

2 Člen 4 Uredbe št. 40/94 določa:

„Znamka Skupnosti je lahko sestavljena iz kakršnih koli znakov, ki jih je mogoče grafično predstaviti, kot so besede, vključno z osebnimi imeni, slike, črke, števila, oblika blaga ali njegove embalaže, če se s pomočjo teh znakov blago in storitve nekega podjetja lahko razlikujejo od blaga in storitev drugih podjetij."

3 Člen 7(1) in (3) iste uredbe določa:

„1. Kot znamka se ne registrirajo:

[...]

b) znamke, ki so brez slehernega razlikovalnega učinka;

[...]

3. Odstavek 1(b) [...] se ne uporablja, če je znamka z uporabo pridobila razlikovalni učinek za blago ali storitve, za katere se zahteva registracija."

Dejansko stanje

4 Glaverbel je 24. aprila pri UUNT vložila prijavo za registracijo znaka, opisanega kot „slika na površini proizvoda" kot znamke Skupnosti za blago razredov 11, 19 in 21 v smislu Nicejskega aranžmaja o mednarodni klasifikaciji blaga in storitev zaradi registracije znamk z dne 15. junija 1957, kot je bil revidiran in spremenjen, predvsem za proizvode iz stekla, ki se uporabljajo v gradbeništvu in pri proizvodnji sanitarnih izdelkov.

5 Znak, prijavljen za registracijo, je bil abstrakten vzorec, ki se nanese na površino steklenega proizvoda.

6 Z odločbo z dne 24. januarja 2000 so pregledniki zavrnili prijavo za registracijo vzorca, med drugim zaradi tega, ker prijavljeni znak ni imel razlikovalnega učinka v smislu člena 7(1)(b) Uredbe 40/94.

7 Dne 4. februarja 2000 je tožeča stranka vložila pritožbo zoper to odločbo.

8 Z izpodbijano odločbo je bila pritožba zavrnjena z obrazložitvijo, da, med drugim, obravnavani znak nima razlikovalnega učinka, ker je neprimeren za identifikacijo trgovskega porekla zadevnega blaga.

Izpodbijana sodba

9 Glaverbel je s pritožbeno vlogo, ki jo je tajništvo Sodišča prve stopnje prejelo dne 19. februarja 2001, vložila tožbo za razglasitev ničnosti izpodbijane odločbe.

10 Z izpodbijano sodbo je Sodišče prve stopnje tožbi ugodilo.

11 Sicer je Sodišče prve stopnje zavrnilo kršitev člena 7(1)(b) Uredbe št. 40/94, katere obstoj zatrjuje tožeča stranka, a je ugodilo tožbenemu razlogu kršitve pravice biti slišan v zvezi s členom 7(3) te Uredbe. Zato je z izpodbijano sodbo razglasilo izpodbijano odločbo za nično.

Predlogi strank

12 Glaverbel Sodišču predlaga, naj:

— razglasi izpodbijano sodbo za nično v delu, v katerem je Sodišče prve stopnje odločilo, da prvi odbor za pritožbe UUNT ni kršil člena 7(1)(b) Uredbe št. 40/94;

— razglasi izpodbijano odločbo za nično v delu, v katerem je bila vloga za registracijo znaka zavrnjena na podlagi istega člena;

— naloži UUNT plačilo stroškov postopka pred Sodiščem prve stopnje in stroškov postopka obravnavane pritožbe.

13 UUNT zahteva, naj Sodišče pritožbo zavrne in naloži Glaverbel plačilo stroškov.

Pritožba

14 Na podlagi člena 119 Poslovnika Sodišča lahko Sodišče, če je pritožba v celoti ali deloma očitno nedopustna ali očitno neutemeljena, na podlagi poročila sodnika poročevalca in po opredelitvi generalnega pravobranilca z obrazloženim sklepom pritožbo kadar koli zavrne ali zavrže.

15 Glaverbel očita, da je ugotovitev Sodišča prve stopnje, da vzorec na steklu, predmet prijave za registracijo kot znamke Skupnosti, nima razlikovalnega učinka, temeljila na napačni razlagi člena 7(1)(b) Uredbe št. 40/94.

16 Njen pritožbeni razlog se deli na štiri dele:

Prvi del

Trditve strank

17 Glaverbel uveljavlja, da med različnimi znaki, ki jih je mogoče grafično prikazati v smislu člena 4 Uredbe št. 40/94, ni razlike. Predvsem je treba pogoj, „da se s temi znaki blago in storitve nekega podjetja lahko razlikujejo od blaga in storitev drugih podjetij", za vsak znak uporabljati enako. To pomeni, da jih je treba obravnavati na podlagi enakih pogojev, meril in razlag.

18 Glaverbel očita, da je Sodišče prve stopnje v točki 23 izpodbijane sodbe presodilo, da zaznava znaka, ki ga predstavlja vzorec na površini proizvoda, za upoštevno javnost ni nujno enaka, kot je pri besedni ali figurativni znamki. Taka ugotovitev je napačna. Še zlasti napačna je ugotovitev, da je posledica tega drugačna ocena učinka razlikovanja. Sodišče prve stopnje zmotno pravi, da je javnost besedne in figurativne znamke navajena takoj zaznavati kot znake, ki identificirajo trgovsko poreklo blaga. Ta ugotovitev vzpostavlja razliko med besednimi in figurativnimi znamkami ter drugimi vrstami znamk, kakršna je zadevna v obravnavanem primeru. Posledično je učinek razlikovanja besednih in figurativnih znamk splošno večji od učinka razlikovanja drugih vrst znamk. Taka razlaga nima pravne podlage.

19 UUNT meni, da je pritožbeni razlog v tem delu nedopusten, saj izpodbija presojo dejstev Sodišča prve stopnje.

Presoja Sodišča

20 V točki 22 izpodbijane sodbe je Sodišče prve stopnje pri razlagi člena 7(1)(b) Uredbe št. 40/94 pravilno poudarilo, da mora biti presoja učinka razlikovanja znaka povezana s proizvodi oziroma storitvami, za katere se zahteva njegova registracija, in v povezavi z zaznavanjem znaka na ciljnem trgu (glej v zvezi z identično določbo člena 3(1)(b) Prve direktive Sveta z dne 21. decembra 1988 o približevanju zakonodaje držav članic v zvezi z blagovnimi znamkami (89/104/EGS) (UL 1989 L 40, str. 1) sodbo v zadevi Philips, C-299/99, Recueil, str. I-5475, točki 59 in 63, in sodbo v zadevi Henkel, C-218/01, Recueil, str. I-1725, točka 50.

21 V točki 23 izpodbijane sodbe je prav tako pravilno upoštevalo, da člen 7(1)(b) Uredbe št. 40/94 ne razlikuje med različnimi vrstami znakov (glej v zvezi s členom 3(1)(b) Prve direktive 89/104 sodbo z dne 8. aprila 2004 v zadevi Linde in drugi, C-53/01 in C-55/01, Recueil, str. I-3161, točka 42).

22 Dalje je v isti točki izpodbijane sodbe navedlo, da zaznava znaka upoštevne javnosti ni nujno enaka, kadar gre za znak, ki ga predstavlja vzorec na površini proizvoda, in v primeru besedne ali figurativne oznake, vsebovane v znaku, ki je neodvisna od videza proizvodov, ki jih označuje. Upoštevalo je, da je javnost sicer navajena zaznavati besedne ali figurativne znamke takoj kot znak, ki identificira trgovsko poreklo blaga, kar pa ni nujno takrat, kadar znak predstavlja del pojavne oblike blaga, za katero se zahteva registracija.

23 V tej zvezi so na podlagi sodne prakse Sodišča merila za presojo razlikovalnega učinka sicer enaka za različne skupine znamk, vendar postane pri uporabi teh meril očitno, da upoštevna javnost vsake od teh skupin ne zaznava vedno enako in lahko zaradi tega nastanejo težave pri dokazovanju razlikovalnega učinka pri določenih skupinah (glej zgoraj navedeno sodbo v zadevi Henkel, točka 52, in sodbe z dne 29. aprila 2004 v združenih zadevah Henkel proti UUNT, C-456/01 P in C-457/01 P, Recueil, str. I-5089 točka 38; v zadevah Procter & Gamble proti UUNT, od C-468/01 P do C-472/01 P, Recueil, str. I-5141 točka 36, in v zadevah Procter & Gamble proti UUNT, C-473/01 P in C-474/01 P, Recueil, str. I-5173, točka 36).

24 Kritizirane ugotovitve v izpodbijani sodbi so v skladu s to sodno prakso.

25 Posledično je očitek neutemeljen.

26 Zaradi tega se prvi del pritožbenega razloga zavrne.

Drugi del

Trditve strank

27 Glaverbel očita, da je Sodišče prve stopnje v točkah od 26 do 30 izpodbijane sodbe navedlo, da vzorec na površini proizvoda:

— predstavlja predmet zaznave predvsem kot tehnično sredstvo, ki zagotavlja neprozornost stekla;

— pri upoštevni javnosti ne prebudi zlahka in neposredno učinka razlikovanja, zaradi njegovih zapletenosti in domišljijskosti, ki učinkujeta bolj kot estetska oziroma okrasna predelava;

— ne pušča močnega vtisa.

28 Glaverbel trdi, da obstaja več tisoč različnih vzorcev, ki zagotavljajo neprozornost steklene plošče. Potrošnik bo izbral stekleno ploščo glede na vzorec, ki mu bo najbolj všeč. Zaradi tega potrošnik slike najprej ne bo zaznal kot tehničnega sredstva za zagotavljanje neprozornosti stekla. Dejstvo, da je znak zapleten in domišljijski, vodi do domneve, da ima razlikovalni učinek. Povprečen dobro obveščen potrošnik, ki kupuje stekleno ploščo, ki ima na površini zadevni vzorec, bo takoj prepoznal to stekleno ploščo, ko jo bo zagledal drugod, in bo prepoznal njeno poreklo, tudi če so podrobnosti vzorca zapletene.

29 Glaverbel pravi, da je vzorec na površini stekla nedvomno zaznaven najprej kot kazalec porekla in ne kot tehnična oziroma okrasna lastnost. V vsakem primeru so številne znamke predmet zaznave, ne samo kot kazalec porekla, ampak tudi kot okrasni element, ker je to želja potrošnika in ker se mora proizvajalec izogniti znamki, zaradi katere bi bil proizvod neprivlačen, ne glede na to, ali gre za besedno, figurativno ali drugačno znamko. Končno se močan vtis ne zahteva. Besedne in figurativne znamke so lahko predmet številnih različnih razlag, a to še ne pomeni, da so zaradi tega brez razlikovalnega učinka.

30 UUNT uveljavlja, da je pritožba, zlasti proti ugotovitvi, da je znak v svojem bistvu predmet zaznave kot tehnično sredstvo, ki zagotavlja neprozornost stekla, in da si ga je zaradi njegove zapletenosti težko zapomniti, nedopustna, ker izpodbija presojo dejstev.

Presoja Sodišča

31 Iz členov 225 ES in 58 Poslovnika Sodišča izhaja, da se pritožba lahko vloži samo glede pravnih vprašanj. Zato, če pred Sodiščem prve stopnje ne gre za izkrivljanje

dokaznih sredstev, presoja dejstev ne pomeni pravnega vprašanja, ki ga kot takega nadzoruje Sodišče (glej med drugim sodbi z dne 21. junija 2001 v združenih zadevah Moccia Irme in drugi proti Komisiji, od C-280/99 P do C-282/99 P, Recueil, str. I-4717, točka 78, in z dne 19. septembra 2002 v zadevi DKV proti UUNT, C-104/00 P, Recueil, str. I-7561, točka 22).

32 V točkah 26 in 30 izpodbijane sodbe je Sodišče prve stopnje preučilo zadevne steklene proizvode.

33 Ugotovilo je, da je vzorec, ki ga sestavljajo neštetokrat ponovljene tanke črte na površini plošče, ne glede na to, za katero površino gre, del pojavne oblike proizvoda samega in razkriva očitne značilnosti proizvoda ter je posledično najprej zaznaven kot tehnično sredstvo, ki zagotavlja neprozornost stekla. Poleg tega je navedlo, da zapletenost in domišljijskost vzorca učinkujeta bolj kot estetska oziroma okrasna predelava. Vsestranska zapletenost vzorca in dejstvo, da je ta na zunanji površini proizvoda, ne dovoljujeta priklicati si v spomin posameznih podrobnosti vzorca ali ga dojemati brez hkratne zaznave njegovih notranjih značilnosti. Končno je menilo, da vzorec ne pušča močnega vtisa in da je glede na kot, iz katerega je izdelek opazovan, glede na moč svetlobe in glede na kakovost stekla vsakokrat zaznavan drugače.

34 Sodišče prve stopnje je sklenilo, da se znak ne uporablja kot kazalec porekla blaga širši upoštevni javnosti, ki je sestavljena iz strokovnjakov na področju gradbeništva in iz splošne javnosti.

35 Glaverbel temu nasprotno trdi, da zadevni vzorec potrošnik takoj in jasno prepozna kot kazalec porekla blaga.

36 S tem zgolj zbuja dvom o presoji dejstev Sodišča prve stopnje, ne navaja pa utemeljitev v potrditev, da so bili dokazi izkrivljeni.

37 Posledično je drugi del pritožbenega razloga očitno nedopusten.

38 V skladu s tem se zavrne.

Tretji del

Trditve strank

39 Glaverbel navaja, da je treba upoštevati, da številne registrirane znamke predstavljajo obliko proizvoda samega. Poudarja, da so na primer embalaže proizvodov oziroma steklenice lahko registrirane in zaščitene kot znamke, čeprav je njihov prvotni namen vsebovati ali predstavljati določen proizvod. Kot v obravnavanem primeru je oblika proizvoda določena na podlagi njegovega videza. Posledično, če so lahko predmet registracije oblike proizvodov, čeprav brez dodatnih lastnosti, mora enako veljati za znamke, kot je zadevna v obravnavanem primeru, zlasti zaradi obveznosti enakega obravnavanja različnih vrst znamk.

40 UUNT navaja, da je ta del pritožbenega razloga očitno neutemeljen, kajti Sodišče prve stopnje ni nikoli splošno zanikalo možnosti registracije znaka, ki ga predstavlja okrasni vzorec na površini proizvoda.

Presoja Sodišča

41 V skladu s členom 4 Uredbe št. 40/94 lahko oblika ali embalaža blaga, prav tako kot slika ali kakršen koli drug znak, ki ga je mogoče grafično predstaviti, predstavlja znamko Skupnosti. Vendar je po tem členu pogoj za registracijo znaka kot znamke ta, da je z njim mogoče razlikovati blago in storitve enega podjetja od blaga in storitev drugega podjetja.

42 V točki 19 izpodbijane sodbe je Sodišče prve stopnje upravičeno odločilo, da je vzorec na površini proizvoda lahko znamka Skupnosti, če omogoča razlikovanje blaga ali storitev enega podjetja od blaga in storitev drugega podjetja.

43 Nikakor pa ni menilo, da znak, ki ga predstavlja vzorec na površini proizvoda, ne more biti predmet registracije.

44 V skladu s tem temelji trditev, da če je predmet registracije lahko oblika proizvoda, mora to veljati tudi za zadevno znamko v obravnavanem primeru, na napačni premisi. Že zato je razlog očitno neutemeljen.

45 Zaradi tega je treba tretji del pritožbenega razloga zavrniti.

Četrti del

Trditve strank

46 Glaverbel očita, da Sodišče prve stopnje v točki 32 izpodbijane sodbe ni upoštevalo navedb potrošnikov, ki so vsebovale izjave, kot so „ko vidim steklo z vzorcem, kakršen je zadevni, vem, da je to steklo proizvod določenega proizvajalca", ker so bile povezane s preizkusom razlikovalnega učinka, pridobljenega z uporabo stvari. Navaja, da čeprav je te navedbe predložila UUNT v povezavi s svojo prijavo po členu 7(3) Uredbe št. 40/94 z namenom, da bi dokazala, da je znak zaradi znatne uporabe pridobil razlikovalni učinek, to ne pomeni, da jih je Sodišče prve stopnje pri presoji prijave po členu 7(1) Uredbe št. 40/94 smelo zavrniti. Trditev, ki temelji na zgornji izjavi, je bila podana v podporo prijavi po členu 7(1)(b). V tej izjavi ni bilo namreč ničesar, iz česar bi bilo mogoče sklepati, da je oseba, ki jo je podala, vedela za široko uporabo zadevnih steklenih plošč. Nasprotno je izjava bolj izražala mnenje potrošnika, da so imele steklene plošče razlikovalni učinek.

47 UUNT navaja, da:

— čeprav ni natančno preveril ali primerjal navedb, na katere se sklicuje Glaverbel, so ti dokumenti, ki so bili priloženi k prijavi Glaverbel za

registracijo, v postopku pritožbe nedopustni, ker niso bili predloženi na zgodnejši stopnji postopka;

— je Sodišče prve stopnje vsekakor upoštevalo navedbe specialistov tudi v teh dokumentih in sklenilo, da, glede na to, da zgolj specialistov ni mogoče obravnavati kot splošno upoštevno javnost, te izjave ne morejo spremeniti njegove presoje o potrošnikovi splošni zazanavi vzorca na steklu.

Presoja Sodišča

48 Drugače, kot navaja UUNT, so bile navedbe, na katere se sklicuje Glaverbel, ki so v Dodatku A 12 priložene k pritožbeni vlogi, predložene Sodišču prve stopnje. V tožbi so bile predložene v Dodatku A 7. Zato očitek, da predložitev zadevnih dokumentov ni dopustna, ni utemeljen.

49 Ti dokumenti vsebujejo izjavo sodelavca Glaverbel in petnajst drugih izjav strokovnjakov v sektorju za steklo in specialistov novinarjev. Vse navedbe vsebujejo izjavo, da je oseba, ki jo je podala, ob pogledu na zadevni vzorec takoj prepoznala določen Glaverbelov stekleni izdelek. Vse osebe, ki so podale izjave, poudarjajo, da izdelek poznajo zaradi opravljanja poklica. Večina se sklicuje na dolgoletne izkušnje in na dolgoletno označevanje proizvodov z zadevnim vzorcem.

50 V skladu s temi dokumenti je Sodišče prve stopnje v točki 32 izpodbijane sodbe:

— presodilo, da utemeljitve Glaverbel, da je potrošnik sposoben prepoznati ta znak, ker je izdelek že dolgo časa prisoten na trgu, in da morajo specialisti prepoznati, da izdelek s tem znakom izhaja od prijavitelja, niso vplivali na njegove ugotovitve v zvezi s pomanjkanjem razlikovalnega učinka; in

— navedlo, da zadevna trditev temelji na analizi razlikovalnega učinka, ki je bil pridobljen z uporabo, in ne na dejanskem razlikovalnem učinku prijavljenega vzorca, ter da specialistov, članov trgovine z nepremičninami ali steklarske industrije, ni mogoče obravnavati kot vso upoštevno javnost na trgu zadevnega blaga.

51 Ta utemeljitev, vsebina izjav in položaj tistih, ki so jih podali, očitno, v nasprotju s tem, kar trdi Glaverbel, kažejo, da je Sodišče prve stopnje zavrnilo zadevne dokumente potem, ko jih je pregledalo, in ne zgolj na podlagi formalne utemeljitve, da so bili predloženi kot podpora k prijavi za registracijo, ki temelji na pridobitvi razlikovalnega učinka z uporabo po členu 7(3) Uredbe št. 40/94.

52 Očitek Glaverbel je očitno neutemeljen.

53 Tudi pod predpostavko, da pravkar obravnavani del pritožbenega razloga vsebuje očitek, da Sodišče prve stopnje iz vsebine predloženih izjav neupravičeno ni zaključilo, da so osebe, ki so jih podale, potrdile obstoj dejanskega razlikovalnega učinka zadevnega vzorca v smislu člena 7(1)(b) Uredbe št. 40/94, je zadosti poudariti, da tak očitek zbuja dvom o presoji dejstev, kar pa je zaradi pomanjkanja trditev, da so bili predloženi dokazi izkrivljeni, v pritožbenem postopku očitno nedopustno.

54 V skladu s tem je treba četrti del pritožbenega razloga prav tako zavrniti.

55 Pritožba se zavrne, ker so vsi štirje deli pritožbenega razloga neutemeljeni.

Stroški

56 Po členu 69(2) Poslovnika Sodišča, ki se na podlagi člena 118 Poslovnika smiselno uporablja v pritožbenem postopku, se neuspeli stranki naloži plačilo stroškov, če so bili ti priglašeni. Ker Glaverbel s pritožbenim razlogom ni uspela, se ji v skladu s predlogom UUNT naloži plačilo stroškov tega postopka.

Iz teh razlogov je

SODIŠČE (peti senat)

sklenilo:

1) Pritožba se zavrne.

2) Glaverbel SA se naloži plačilo stroškov.

V Luxembourgu, dne 28. junija 2004.

Sodni tajnik

R. Grass

Predsednik petega senata

C. Gulmann